

УДК 004. 056.5 (075.8)

Основні принципи забезпечення інформаційної безпеки суден

Автор: О.А. Баронова, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, м. Миколаїв

Вступ

Рівень аварійності суден останні роки зростає, основними причинами цього є порушення Міжнародних правил попередження зіткнення суден у морі і Правил технічної експлуатації. На рівень аварійності впливає недостатня професійна підготовленість суднових екіпажів, дії берегових служб керування, недостатня увага до питань забезпечення інформаційної безпеки та ін. Статистика аварійних ситуацій підтверджує, що частіше прямими причинами аварій є помилки декількох членів екіпажу. До причин виникнення таких помилок (організаційних) слід віднести зростаючий розрив між складністю сучасних технічних суднових засобів і психологічними можливостями людини. В умовах інформаційного перевантаження, яке характерно для сучасних суден, зростає складність прийняття рішень, що знижує рівень безпеки мореплавства.

«Міжнародний кодекс по управлінню безпечною експлуатацією суден та попередження забруднення (Міжнародний кодекс по управлінню безпекою МКУБ)» вимагає створення на національному рівні, рівні компанії та судовому рівні системи управління безпекою (СУБ), яка представляє собою структурний документований порядок введення та використання усіх нормативних документів по безпеці мореплавства як міжнародних, національних, так і документів компанії, яка забезпечує відповідність експлуатації суден стандартам безпеки судноплавства та недопущення забруднень навколишнього середовища.

Мета роботи

Визначення основних принципів розробки системи керування інформаційною безпекою на судні.

Основна частина

СУБ судна передбачає планування, організацію робіт та контроль. Засобами, які необхідні для забезпечення безпеки судна, крім екіпажу, обладнання та матеріалів є інформація. Особливістю сучасних суден є використання для забезпечення основних робочих процесів та забезпечення безпеки судна інформаційних і телекомунікаційних систем. Відмови та збої у роботі окремих компонент цих систем можуть привести до значного ущербу. Для протидії таким загрозам і забезпечення ефективності мір по ліквідації наслідків інцидентів інформаційної

безпеки слід забезпечити достатній рівень інформаційної безпеки, що можливо шляхом впровадження системи керування інформаційною безпекою (СКІБ) судна. Враховуючи, що процеси керування безпекою судна і процеси керування ІБ судна мають загальні компоненти, наприклад аналіз загроз, побудова моделі загроз, оцінка ризиків та інші, доцільна інтеграція СКБ і СКІБ судна. Створення та впровадження СКІБ судна, інтегрованої в СКБ, забезпечить:

- зменшення ризиків;
- зниження ущербу від інцидентів ІБ за рахунок оперативного реагування та попередження інцидентів ІБ;
- зниження операційних затрат за рахунок інтеграції автоматизованих систем безпеки, зниження витрат на підготовку персоналу, оптимізації використання часу, підвищення ефективності систем і засобів захисту;
- відповідність вимогам нормативних актів з інформаційної безпеки.

Система керування інформаційною безпекою судна представляє собою структурний документований порядок введення та використання усіх нормативних документів по інформаційній безпеці на різних етапах життєвого циклу судна від етапу ескізного проектування до етапу повної утилізації. Необхідність в розробці та введенні в дію нормативних документів з інформаційної безпеки об'єктів морської інфраструктури обумовлена особливостями судна як об'єкту інформаційної діяльності та зростанням важливості інформаційної безпеки для забезпечення безпеки мореплавства. Відсутність указаних нормативних документів ускладнює створення автоматизованих систем керування інформаційною безпекою суден, до складу яких доцільно включати блок оцінки ефективності СКІБ судна.

Висновки

Проведений аналіз сучасного стану забезпечення інформаційної безпеки на судах показав:

- необхідний рівень інформаційної безпеки судна можливо забезпечити шляхом впровадження системи керування інформаційною безпекою (СКІБ) судна;
- для впровадження СКІБ суден необхідно розробити та ввести в дію нормативні документи з інформаційної безпеки об'єктів морської інфраструктури;
- з метою зниження витрат, оптимізації використання часу, підвищення ефективності систем і засобів захисту; СКІБ судна доцільно інтегрувати в систему керування безпекою судна.

Список літератури:

1. Баронова О.А. Сучасні завдання інформаційної безпеки судна як інтелектуальної споруди //Матеріали Всеукраїнської науково-технічної конференції з міжнародною участю «Сучасні проблеми інформаційної безпеки на транспорті». – Миколаїв: НУК, 2011.- С.28-30.